

Dagthema: 'Een luisterend oor... vertelt honderduit'

Overweging 24 september

Voorganger: Hans Ernens - lector: Thomas Moerkamp

"... Een echt gesprek heb je als je én praat én luistert.

Zo is het ook met God. Aan Hem kun je alles over je leven vertellen. Wat je bezighoudt, waar je van baalt, waar je van houdt en van wie.

Voor God hoef je geen moeilijke woorden te gebruiken. Wees lekker jezelf ..."

Openingsgebed

God, u bent onze reisgenoot, onze gids door het leven.

Toch ervaren wij U te vaak als een vreemdeling, een grote onbekende, alsof U ons niets meer te zeggen hebt.

Leer ons uw woord te verstaan, uitgesproken in de geschiedenis, in en door

mensen die verhalen over Uw liefde voor elk mens.

Moge wij hierdoor leren U als een bekende te ervaren, een goede vriend en steun voor vandaag en alle dagen. Amen.

Openingslied

H.Oosterhuis / A.Oomen

Hoor. Maar ik kan niet horen.

Mijn oren dicht gestopt.

Mijn adem opgekropt.

Mijn hart van leegte zwaar.

Ik ben nog niet geboren.

Ik ben niet ik. Niet waar.

Hoor. Maar ik wil niet horen.

Zou ik uw woord verstaan,

ik moest uw wegen gaan,

U volgen hier en nu.

Ik durf niet zijn geboren

en leven toe naar U.

Hoor, roept Gij in mijn oren
en jaagt mijn angst uiteen.
O stem door merg en been,
verwek mij uit het graf,
uw mens opnieuw geboren.
O toekomst, laat niet af.

Welkom en inleiding

Lieve mensen, van harte welkom hier in de Duif en thuis of waar je ook bent via zoom. Thomas Moerkamp en ik zijn blij jullie allemaal te treffen voor een kersverse viering! Thomas, Duif van het eerste uur, bewoner, kraker, acteur, koorlid enz. Wt fijn dat jij met mij wilt voorgaan! De hoeveelste viering onderhand niet? We bestaan binnenkort 50 jaar, vergeet de datum niet, zondag 14 januari 2024, dus (als we even grofweg 50 jaar keer ongeveer 50 vieringen per jaar doen) gaan we onderhand naar de 2500e viering toe!

In onze vieringen ontmoeten we elkaar, luisteren we naar mooie muziek van het koor en piano, we luisteren naar teksten van lector en voorganger; de liturgie, overweging, geloofsbelijdenissen, intenties, zegeningen enz. Onze oren staan gespitst, wat is de boodschap van deze week, kan ik er iets mee, welke liederen of teksten hebben me geraakt?

Het belang van luisteren is nauwelijks te overschatten., maar is ook vaak erg lastig. Je gedachten dwalen af, het boeit je niet zo, je bent moe of wat dan ook.

Een bekend fenomeen, het ene oor in, het andere uit. De diepere essentie van de boodschap dringt niet goed tot je door. We hebben nog zoveel andere dingen te doen, druk druk, druk, het echte luisteren schiet er dan bij in.

Meestal niet omdat we niet willen luisteren, maar omdat ons hoofd vol zit met vele razendsnelle, vaak onbewuste oordelen, meningen en aannames, waardoor we de ander simpelweg niet écht kunnen horen. Wanneer een hoofd vol is, kan er namelijk niets meer bij; sterker nog, dat moet er van alles uit, je mening, je analyse, jouw interpretatie, jouw ervaringen.

In Jakobus 19 staat: Geliefde broeders en zusters, onthoud dit goed: ieder mens moet zich haasten om te luisteren, maar traag zijn om te spreken, traag ook in het kwaad worden.

Indien de wijze raad van Jakobus meer toegepast zou worden, zou de wereld er een stuk vriendelijker uit komen te zien lijkt mij. Want het oor is de weg naar het hart. Er is moed nodig om op te staan en te spreken; maar er is ook moed nodig om te gaan zitten en te luisteren.

Tijd om samen op onderzoek te gaan in deze viering.

Leg je oor te luister, maak je hoofd leeg en haal diep adem.

Wat dan over blijft is de stilte; stilte verbindt, dus laten we daar nu even een moment van genieten met elkaar.

Een mooie viering wensen wij ons toe.

Lied

H.Oosterhuis/A.Oomen

Die wij niet kennen, die nieuwe,
hij dreef ons uit, uit het diensthuis vandaan,
dat mooiste oord van de wereld.
En wij maar lopen, kruipen, de wegen der vrijheid.
Die ons een landschap van bronnen beloofde,
waarom scheidt hij geen water in deze woestijn?

Toen werd het water gevonden,
het stond in poelen en meren bijeen,
omkraagd door bloeiende stroken.
Zij die het dronken, zeiden: dit water is bitter -
die ons een nieuwe geboorte beloofde,
waarom laat hij ons sterven in deze woestijn?

Toen werd een spreken vernomen,
het kwam van rotsen omlaag als een wolk,
omkraagd door vuurgloed en stilte.
Wij die het zagen, wisten: dit woord wordt ons leven -
die ons het bittere zoet maakt, hij zal ons sleuren,
dragen op handen tot waar we er zijn.

Eerste lezing uit Marcus 4

Weer ging Jezus naar het meer om de mensen te onderwijzen en er kwam een enorme menigte om Hem heen staan.
Hij onderwees hen uitvoerig en sprak hen toe in gelijkenissen. Jezus zei, “Luister, een man ging eens naar zijn land om te zaaien.
Tijdens het zaaien viel een deel van het zaad op de weg en de vogels kwamen en aten het op.

Een ander deel viel op de rotsachtige grond, waar weinig aarde was en het schoot meteen op omdat het niet diep in de grond kon doordringen en toen de zon opkwam, verschroeide het jong groen en omdat het geen wortel had droogde het uit.
Weer ander zaad viel tussen de distels en de distels schoten op en verstikten het en het bracht geen vrucht voort.
Maar er waren ook zaadjes die in goede grond vielen, ze schoten op en brachten veel vruchten voort.”

En Jezus zei “wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren!
Begrijpen jullie deze gelijkenis dan niet?

De zaaier zaait het woord.
Sommigen zijn als het zaad dat op de weg valt; het woord wordt wel gezaaid, maar wanneer ze het gehoord hebben komt meteen weer de twijfel om het woord weg te graaien dat in hen gezaaid is.

Anderen zijn als het zaad dat op de rotsgrond is gezaaid; wanneer zij het woord hebben gehoord, nemen ze het meteen met vreugde in zich op.

Maar in hen schiet het geen wortel, ze zijn te oppervlakkig en als ze vanwege het woord worden beproefd of vervolgd, houden ze geen ogenblik stand. Weer anderen zijn als het zaad dat tussen de distels is gezaaid, ze hebben het woord wel gehoord, maar de zorgen om het dagelijks bestaan en de verleiding van de rijkdom en hun verlangens naar allerlei andere zaken komen ertussen en verstikken het woord, zodat het zonder vrucht blijft.

Maar er zijn ook mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid, zij horen het woord en aanvaarden het en dragen vrucht, sommigen dertigvoudig, anderen zestigvoudig en weer anderen honderdvoudig.”

Met zulke en andere gelijkenissen verkondigde Hij Gods boodschap voor zover ze konden begrijpen.

Tweede lezing Korintiërs 14

Vrienden, stel dat ik bij jullie kom en dan alleen in vreemde klanken spreek.

Daar hebben jullie toch niets aan?

Denk eens aan het geluid van een muziekinstrument.

Als een fluit of een harp steeds dezelfde toon laat horen,

Weet je niet welk lied er gespeeld wordt.

Zo is dat ook bij jullie,

Stel dat jullie onbegrijpelijke woorden spreken,

Dan weet niemand wat je bedoelt.

Dan zijn je woorden toch zinloos?

Er worden op de wereld ontelbaar veel talen gesproken.

Overal spreken mensen hun eigen taal.

Maar als ik de taal van een ander niet wil begrijpen,

Zullen we elkaar niet verstaan,

En als ik niet naar iemand wil luisteren,

Dan blijven we vreemden voor elkaar.

Lied

H.Oosterhuis / A.Oomen

Gij die uw naam hebt uitgeroepen in ons gezicht

ga mee in ons midden, maak ons uw eigen.

Houd ons gaande tot waar het land is

waar Gij zijt alles in allen,

liefde, sterk als de dood. (2x)

Overweging

“Wanneer je praat, herhaal je wat je al weet. Wanneer je luistert, leer je iets nieuws,” aldus de Dalai Lama.

Volgens Van Dale is luisteren “oplettend naar iets horen met de bedoeling om het gesprokene te verstaan”. Je oren openhouden en horen wat er gezegd wordt dus. Ik zou bijvoorbeeld nu tegen jullie kunnen zeggen, “Als ik die wolken zo na tuur, beleeft zij zo een nat uur in de natuur.” En dan even kijken of jullie goed hebben

geluisterd en dit hebben begrepen. Ben je er met je hoofd niet bij, mis je de kern van deze ludieke zin.

Maar luisteren is veel meer dan dat. Het is ook oprechte belangstelling tonen en de kern van de boodschap eruit kunnen halen. Zonder het gesprek over te nemen en op jezelf te betrekken. En dat is nog niet zo makkelijk.

Nog een voorbeeldje:

Stel, iemand verteld tegen je: 'Wij gingen vorige maand een weekje op vakantie naar Frankrijk en bij aankomst bleek het hotel overboekt te zijn. Dat was een behoorlijke afknapper na zo'n lange reis.' Reageer je dan met: 'O ja, dat hebben wij ook een keer gehad. Wat een drama zeg! Het verpestte onze hele vakantie.' Of reageer je met "O nee, wat vervelend! Hoe is dat uiteindelijk afgelopen?" In het tweede geval ben je een goede, geïnteresseerde luisteraar. Maar veel mensen zullen toch het gesprek snel op zichzelf betrekken. Ook ik betrap mijzelf daar wel eens op.

Die gewoonte maakt iedere diepgaande band tussen spreker en luisteraar lastig, zegt Kate Murphy in haar boek *'You are not listening, what you are missing and why it matters'*. Murphy, journalist voor onder meer *The New York Times*, heeft bijna twee jaar lang wetenschappelijk onderzoek over luisteren geanalyseerd.

What are you missing and why does it matter?

Nou ja, ik had zelf ook een behoorlijk aanname gedaan over de acties van *Extinction Rebellion*. Wat bezielt deze mensen dacht ik? Het hele verkeer dagenlang lamleggen en demonstraties die altijd vredelievend beginnen maar met opstootjes en waterkanonnen eindigen? Oproerkraaiers!

Ik had echter niet de moeite genomen goed genoeg naar hun boodschap te luisteren, het beëindigen van fossiele subsidies, die niet rond de 5 miljard, maar uiteindelijk tussen de 45-50 miljard blijken de liggen is hun reden tot protest. *Yes, it matters*. Bert kwam daardoor mede in opstand op de A12 en verleden week in de Duif vertelde hij ons hier alles over. Zo leerden we iets nieuws over zijn ervaringen ter plekke als demonstrant op een snelweg.

En ja, ik kan nu nog steeds een mening hebben over *Extinction Rebellion* en of het ooit zoden aan de dijk zal zetten, maar ik weet nu wel tenminste wat precies hun doel is, en dat maakt het in mijn ogen meer begrijpelijk. En, is hun doel nu volop in het nieuws. De boodschap is geland, wat je er verder ook van vindt. Dit heeft mij mede geïnspireerd tot het onderwerp van deze viering.

Luisteren, ontvangen, verwerken, begrijpen en dan pas reageren.

Helaas wordt er in de wereld niet of slecht geluisterd, met alle gevolgen van dien.

Een echt gesprek heb je als je én praat én luistert. Zo is het ook met God.

Aan Hem kun je alles over je leven vertellen. Wat je bezighoudt, waar je van baalt, waar je van houdt en van wie. Je teleurstellingen mag je best aan Hem vertellen en ook je verlangens mag je met Hem delen. Voor God hoef je geen moeilijke woorden te gebruiken. Wees lekker jezelf.

Maar om naar Hem te kunnen luisteren is ook innerlijke stilte nodig en hoe vind ik die in een wereld vol ruis?

We worden dag in dag uit omgeven door een stortvloed aan woorden, beelden, prikkels en signalen. Nooit in de geschiedenis was er zo'n overkill aan indrukken, vooral op social media. Door dit alles is stilte schaars geworden en worden zachte, kwetsbare en helende woorden soms naar de rand gedrukt.

Helende woorden die de stortvloed laat wegebben, ons leren te zijn met wat is en over Gods zachte aanwezigheid. Ik heb geleerd dat Hij er altijd voor je is en dat je contact met Hem kunt hebben. Dat voel ik.

De manier hoe Hij tot ons zou spreken hoeft niet te letterlijk genomen te worden. God spreekt op talloze manieren tot ons. Het zal bovendien van persoon tot persoon verschillen, hoe je Zijn stem in jouw leven hoort.

Hij kan zonder woorden tot ons spreken, communiceert van hart tot hart door dromen, door visioenen, door ons iets te laten zien, een stilstaand beeld, een "plaatje". We zijn tenslotte visueel ingestelde wezens, en God sluit daarbij aan door veelvuldig met ons te communiceren in beelden. Dat kan iets zijn dat er daadwerkelijk is, maar het kan ook in je verbeelding zijn – dat zien we "in onze geest".

Zo'n soort beeld kan God ons geven; dus communiceert Hij door dingen die ons hart raken. Muziek, poëzie, een bijzondere gebeurtenis om ons iets duidelijk te maken, een boodschap, een ingeving een visioen.

Of zoals Jezus tot zijn leerlingen sprak in gelijkenissen om zijn boodschap in beeldspraak duidelijk te maken, 'de zaaier zaait het woord.'

We horen de boodschap met de oren en het gaat verder naar het hart; het blijft niet in onze oren, het moet doorgaan naar het hart; en van het hart gaat het naar de handen, naar goede werken.

Als wij spreken tot God, meestal in gebed, maar soms ook zomaar, in de auto, tijdens een wandeling of in een kerk. Je zegt iets, roept iets. Luistert HIJ dan naar ons?

Het is heel belangrijk dat we geloven dat er iemand is die naar ons luistert. Want als je dat niet gelooft dan houd je jezelf voor de gek. Dan wordt bidden, vergeef me de uitdrukking, geklets in de ruimte. Je moet dus allereerst geloven dat Hij je hoort en naar je luistert. Dat is de basis voor het gebed.

Bidden is je hart luchten. Praten over je situatie, je gedachten, wensen, zorgen en vragen die je bezighouden. Je bent helemaal vrij wat je wilt vertellen en wat niet. Ik vind dat erg fijn.

God oordeelt niet, laat je helemaal uitpraten en valt je niet in de rede, geeft niet direct een mening of advies.

Dat lucht op! Maar, oefening baart kunst. Bidden helpt alleen al doordat ik als ik bid de dingen anders lijk te gaan zien. Mijn perceptie verandert omdat er iemand naar mij luistert.

Tijdens de liturgie voorbereiding hebben we ook aandachtig naar elkaar geluisterd. Naar de emoties in ieders verhaal en/of reacties. Niet zozeer alleen over het thema, maar over alles wat we belangrijk vonden te delen.

Een klein groepje mensen bij elkaar gepassioneerd door de Duif, door het gebouw, het ontstaan 50 jaar terug, de muziek, de relaties, het geloof en de mensen. Ieders verhaal en gevoel gaf een andere resonantie, maar resulteerde in een mooi klankbord. En gaf uiteindelijk weer de nodige inspiratie voor een volgende viering. Verbondenheid door een luisterend oor en inspiratie voor een volgende viering.

Als slotlied zingen we straks.

‘Mocht het waar zijn wat gegrift staat, dat er iemand is die hoort, Moge Hij het zijn die hoort, weet, ziet (en) afdaalt om te bevrijden

Hoe mooi om zo een viering met elkaar af te ronden.

Amen.

Pianomuziek door irina Ursu-Antonova

Geloofsbelijdenis

Door vragen en door twijfels heen
probeer ik te geloven,
in God die in mij leeft,
in het diepst van mijn gedachten
en die ik soms heel even zie
in mensen die ik ontmoet.

Geloven wil ik in een God,
die vader en die moeder is,
van zwakken de behoeder is,
die onheil weer tot heil kan maken
door mensenhanden heen.

Ik geloof in de weldaad van elkaar vergeven,
telkens weer uitzicht op een nieuw begin.

Ik geloof in een dood die leven geeft,
dat God Zijn woord gegeven heeft
ons nooit te laten vallen.

Amen.

Collecte

Draag alsjeblieft bij door middel van een periodieke of jaarlijkse bankafschrijving, of door een -door jou te dragen- gift in de collecte schaal.

Daarmee kunnen we de kosten betalen die we als gemeenschap maken om o.a. de wekelijkse vieringen te kunnen houden, waaronder de huurkosten van deze kerk.

Ook kun je een bijdrage doen door de QR code te scannen met je mobiel.

Een standaardbedrag van 10 euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht aanpassen.

Je bijdrage wordt erg op prijs gesteld, dank je wel.

Stichting De Duif

Rond de tafel

Intenties uit het groene boek

Lied

Alles wacht op u vol hoop.

Alle levenden vragen u om voedsel.

Neemt Gij hun adem weg, zij sterven
en zij vallen terug in het stof.

Zendt Gij uw geest, zij worden herschapen.

Gij geeft de aarde een nieuw gezicht.

Nodiging, delen van brood en wijn

Uitnodiging delen en breken

Hier in het hart van onze viering breken wij het brood en delen we de wijn, in navolging van Jezus. Met het eten van dit brood verinnerlijken we zijn lessen en houden hem levend. We hebben alles wat we nodig hebben. We hebben goedheid en vriendelijkheid, we hebben compassie en dankbaarheid. We hebben een geloof dat onze ziel heelt en dat ons hart vult met gezang.

Weet je daarom genodigd om het leven te delen met elkaar, om vanuit je hart te geven en het tienvoudige terug te ontvangen. Dit ritueel dat we elke week herhalen als een teken van onze wil en ons streven om te leven vanuit de intentie onszelf en de anderen recht te doen.

Ook als je niet kunt geloven ben je van harte welkom aan de tafel want het brood is geen beloning voor goed gedrag of sterk geloof. Het is een bevestiging van jouw bestaansrecht te midden van alle anderen.

Dus kom, want alles staat klaar.

Lied

Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal

Geschreven staat dat uw Messias komt
op zonnevlagen, vleugels van genezing
en dat Gij komt in hem, wees hier aanwezig
opdat wij in ons vlees uw naam aanschouwen.

Verschijn. De nacht is diep, de dagen leeg.
De mensen sterven en zijn niet gelukkig.

Zoals uw woord in den beginne sprak,
zoals uw licht in den beginne lichtte,
zo kome uw Messias, uw knecht-koning,
een mens waarin Gij U te kennen geeft.

In diepe nacht is hij de weg gegaan
die in de afgrond voert der sprakelozen.

Wees hier aanwezig, nu, als toen in hem.
Wij waren ver weg, Gij een vreemde God,
een onbekende naam, één van de velen.
Maar hij heeft ons uw naam bemind gemaakt.

Een zoon van uw Tora, in U geworteld,
die ons geworden is tot heer en meester.

Gedachten bij het thema

Het is belangrijk een mens om je heen te hebben
Die je niet alleen hoort, maar ook naar je luistert
Die niet alleen naar je kijkt, maar je ook ziet

Die niet alleen tegen je spreekt,
Maar ook met je praat
Die niet bij de tijd is
Maar de tijd heeft

Niet alleen begrip heeft,
Maar ook je onbegrip begrijpt

Iemand die niet alleen goed doet
Maar ook zijn medemens goed laat voelen.
Moge dat zo zijn.

Onze Vader

Geef ons een nieuw hart,
Open en vriendelijk voor alle mensen,
Geef ons nieuwe ogen,
Om U te ontdekken in mensen in al wat ons overkomt.
Geef ons een nieuw geloof,
Dat ons in staat stelt vol vertrouwen opnieuw te beginnen,
Geef ons nieuwe hoop,
Die durft uitzien naar die bijna onmogelijke vrede.
Geef ons nieuwe liefde,
Diep als de zee, warm als het vuur,
Sterker dan de dood.
Amen.

Mededelingen

Slotlied

H.Oosterhuis / A.Oomen

Mocht het waar zijn wat gegrift staat:
dat er iemand is die hoort.
Moge Gij het zijn die hoort, weet,
ziet, afdaalt, om te bevrijden.

Die ons losmaakt uit de strikken
van de nacht, de hand der heersers.
Die ons uitdrijft, zee, woestijn in,
naar een oord van licht en water.

Mocht het waar zijn dat uw liefde
tot op heden nog van kracht is -
dat Gij ons nog in de dood kent,
ook nog daar, als dat zou kunnen.

Wees als toen een God-bevrijder:
laat een nieuwe laatste oorlog,
die gifbeker, ons voorbijgaan.
Zend uw engel, uw messias,

die hem uit de handen van de
heersers slaat, de afgrond in -
die ons wenkt uit onze kelders
en ons toeroept: Vrede nu.

‘op het moment dat jij iets verandert in jezelf
Ga je het leven anders zien’

Zegenbede en afsluiting

Laat de zon je zegenen
met haar milde stralen,
Moge zij je helen,
licht zijn op jouw wegen,
je hart verwarmen
en bij ontij
een regenboog spannen
aan je horizon.

Ik wens jou van harte:
Vrede met wat was
Vreugde met wat is
en alle goeds voor het nieuwe jaar.

Amen.

